

Тематичний напрямок: 1. Публічні фінанси: стан та перспективи реформування

УДК 336.144(075)

Дехтяр Надія Анатоліївна,

к. е. н.,

Сумський державний університет, м. Суми

Дейнека Ольга Валеріївна

к. е. н.,

Сумський державний університет, м. Суми

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку України бюджетні установи відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування фінансової системи країни як суб'єкти державного сектора економіки. Споживання ВВП здійснюється за допомогою надання органами державної влади та органами місцевого самоврядування адміністративних, управлінських, соціально-культурних та інших послуг, пов'язаних із задоволенням суспільних інтересів [1]. При цьому, слід відзначити, що якість виконання соціально-економічних функцій покладених на державу, інтереси якої представлені через діяльність бюджетних установ, на пряму корелює із дієвістю побудови фінансових відносин на рівні установ бюджетної сфери.

Основним нормативним документом, який регулює діяльність бюджетних установ, є Бюджетний кодекс України. Відповідно до статті 2 Бюджетного кодексу бюджетні установи – це органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за коштів відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету. Бюджетні установи є неприбутковими [2].

Розглядаючи сутність фінансів бюджетних установ, насамперед необхідно зазначити, що вони є економічною категорією і являють собою сукупність

економічних відносин, пов'язаних із формуванням, розподілом і використанням децентралізованих фондів грошових коштів, які надходять із бюджетів різних рівнів і позабюджетних джерел із метою реалізації управлінських повноважень і завдань і виконання функцій, спрямованих на задоволення суспільних потреб. В той же час, економічні відносини мають бути спрямовані на забезпечення ефективного формування, розподілу і використання фінансових ресурсів бюджетних установ. Тому, необхідною умовою здійснення ефективної діяльності бюджетної установи є визначення оптимального обсягу, структури та спрямування фінансових ресурсів, що є основою фінансового забезпечення процесу надання бюджетних послуг. Фінансові ресурси є матеріальними носіями фінансових відносин, що є характерним для фінансів загалом, проте в кожній сфері діяльності застосовуються різні форми й методи їхнього створення та використання [3].

На нашу думку, об'єктом фінансів бюджетних установ є економічні відносини, пов'язані з рухом грошових коштів, формуванням і використанням фінансових ресурсів, а суб'єктами фінансових відносин виступають органи державної влади та управління, органи місцевого самоврядування, бюджетні установи, організації та інші суб'єкти господарювання. На рисунку 1 унаочнено складові елементи системи організації фінансів бюджетних установ.

Ефективна побудова фінансових відносин на рівні бюджетних установ забезпечується ухваленням дієвих та результативних стратегічних і тактичних фінансових рішень із застосуванням таких принципів: дотримання загальнодержавних інтересів, збалансованості інтересів, плановості, диверсифікації джерел фінансування, фінансової стійкості, системності, фінансового співвідношення термінів забезпечує мінімальний розрив у часі між отриманням і використанням коштів.

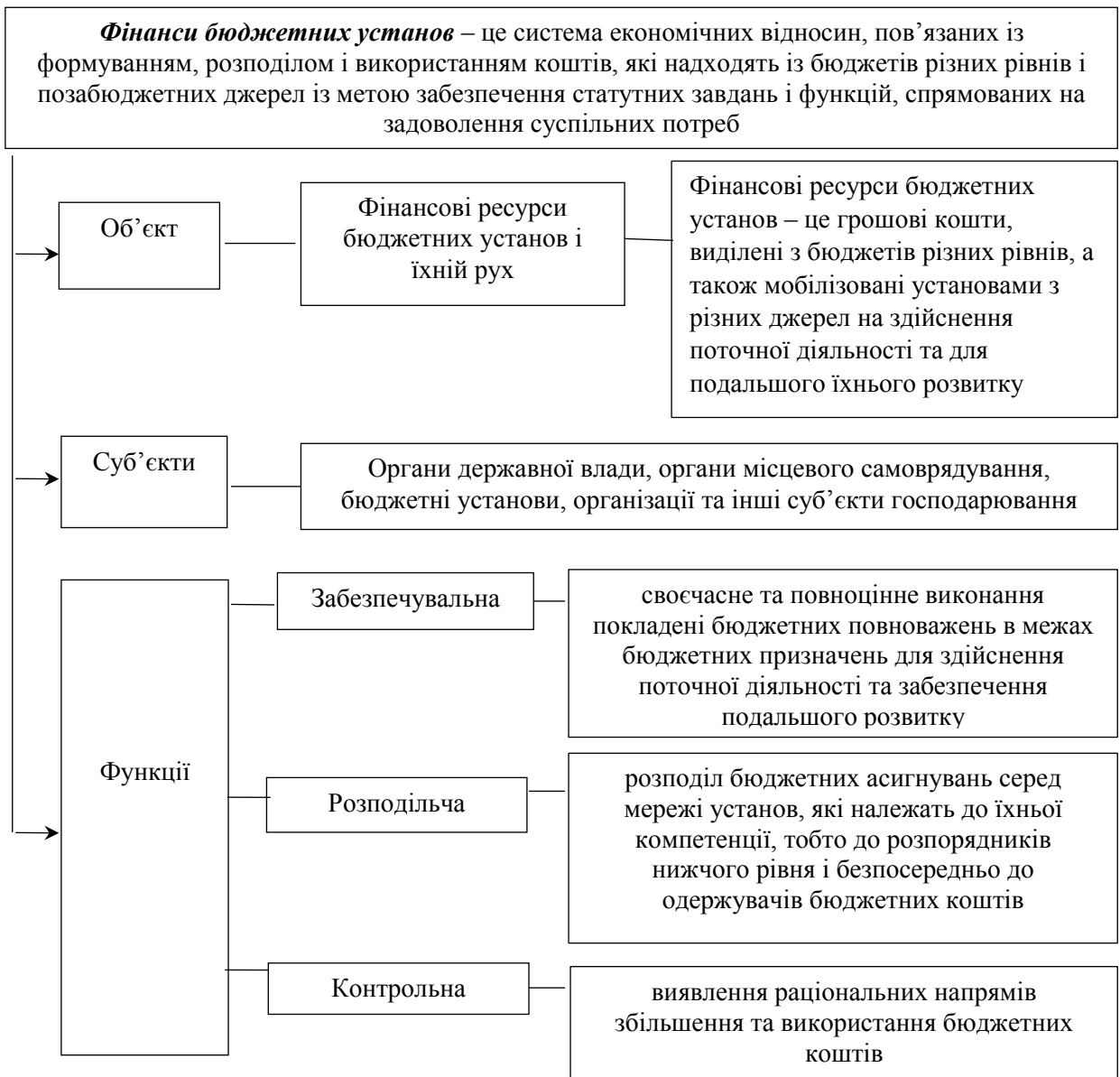

Рисунок 1 – Складові організації фінансів бюджетних установ

Складено авторами на основі джерел [3-5]

Таким чином, успішне виконання поставлених перед бюджетними установами завдань і виконання ними законодавчо встановлених функцій залежить від правильної та ефективної організації їх фінансів. Оскільки, досягнення належного рівня задоволення суспільства соціально-культурними, адміністративними та іншими послугами забезпечується за рахунок достатнього фінансування їхньої діяльності та потребує постійного контролю за ефективним і раціональним управлінням фінансовими ресурсами й рухом бюджетних коштів.

Список використаних джерел

1. Боярко І. М., Дехтяр Н. А., Дейнека О. В. Ефективність фінансів державного сектору економіки в системі управління соціально-економічним розвитком України : монографія. Суми : Університетська книга, 2012. 165 с.
2. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Дехтяр Н. А., Дейнека О. В., Люта О. В., Пігуль Н. Г. Фінанси бюджетних установ: навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 229 с.
4. Дехтяр Н. А., Люта О. В., Пігуль Н. Г. Фінансовий механізм діяльності суб'єктів господарювання : монографія. Суми : Університетська книга, 2011. 182 с.
5. Фінанси різних форм бізнесу : навч. посіб. / Н. Г. Пігуль, О. В. Дейнека, Н. А. Дехтяр, Люта О. В. Суми : Сумський державний університет, 2017. 337 с.